Behandeling

Multiple Sclerose (MS) revalidatie

Bij MS kan revalidatie zinvol zijn.

Nadat u uitgebreid onderzocht bent, maken de behandelaars samen met u een behandelplan. Afhankelijk van de begeleiding die u nodig heeft, kunt u te maken krijgen met verschillende behandelaars.

Lees meer over onze MS-zorg (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/ms-zorg)

(073) 553 56 00

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur

MS- revalidatie

Alle belangrijke informatie op een rij

Met welke behandelaars krijgt u te maken?

Uw huisarts of neuroloog heeft u vanwege uw MS doorverwezen naar Tolbrug specialistische revalidatie om te revalideren. De revalidatiearts, AIOS Revalidatie of Physician Assistant (PA) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/physician-assistant-pa) coördineert uw behandeling bij ons. Afhankelijk van de begeleiding die u nodig heeft, kunt u bij Tolbrug te maken krijgen met onderstaande behandelaren.

Fysiotherapeut

De fysiotherapeut besteedt aandacht aan uw houding en bewegen. De fysiotherapeut kijkt bijvoorbeeld naar uw kracht, lenigheid, evenwicht, conditie en belastbaarheid. Samen met u bekijkt de fysiotherapeut of uw beweegmogelijkheden vergroot kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan lopen, transfers en lighouding, maar ook aan oefentherapie en het opzetten van een training.

Bewegingsagoog/psychomotorisch therapeut

De bewegingsagoog/psychomotorisch therapeut helpt u bij het opbouwen van conditie en/of kracht door sport- en beweegactiviteiten. Daarnaast kunt u met beweegvormen werken aan uw zelfvertrouwen en het vertrouwen in uw eigen lichaam. Ook kan in deze therapie gewerkt worden aan het leren voelen van lichamelijke en mentale grenzen. De bewegingsagoog kijkt samen met u naar geschikte sport- en beweegvormen.

Ergotherapeut

De ergotherapeut bekijkt met u hoe het gaat met het uitvoeren van uw dagelijkse activiteiten. Denk hierbij aan activiteiten rondom zelfzorg, huishouden, vrije tijd en werk. De ergotherapeut kan aandacht hebben voor de thema's: energie, cognitief functioneren in dagelijkse activiteiten, uw arm- en handfunctie en hulpmiddelen en voorzieningen. De ergotherapeut traint en adviseert u zodat u beter kunt omgaan met de mogelijkheden en beperkingen van MS en hierdoor meer zelfstandigheid ervaart.

Logopedist

De logopedist kan u adviezen geven over het slikken (bijvoorbeeld bij eten en drinken) en over het spreken (communicatie). Eerst kijkt de logopedist hoe het gaat met slikken en/of spreken. Daarna bespreekt de logopedist met u de adviezen en worden deze

geoefend. Dit kunnen adviezen zijn om eten en drinken makkelijker en veiliger door te slikken. Ook kan de logopedist adviezen geven over hoe u woorden uitspreekt (articulatie), de ademhaling, uw stem, het vinden van de juiste woorden, het kort en bondig vertellen van een verhaal, enzovoort.

Maatschappelijk werk

De maatschappelijk werker kan u ondersteunen in uw proces van verlies van gezondheid en alle veranderingen die daaruit ontstaan voor uzelf en uw naasten (zoals partner, kind, ouder). De maatschappelijk werker geeft u praktische, informatieve en emotionele ondersteuning om de controle op uw leven te versterken. U kunt hierbij denken aan hulp bij verwerking, gesprekken samen met uw naasten, informatie over het zorgsysteem en eventueel hulp bij het doen van een aanvraag.

Psycholoog

De psycholoog kan met een onderzoek meer inzicht geven in uw denkfuncties, zoals geheugen, concentratie, denktempo en waarneming. De psycholoog kan daarnaast met u een behandeling starten op het gebied van acceptatie, stemming en het omgaan met MS (coping).

Arbeidscoördinator

De arbeidscoördinator kan betrokken worden als er een vraag is op het gebied van arbeidsre-integratie. In een aantal gesprekken kan uw werksituatie in beeld gebracht worden en kan de arbeidscoördinator u verdere adviezen geven. Daarnaast is er de mogelijkheid om aanvullend onderzoek te doen naar uw arbeidsvaardigheden en belastbaarheid. Kijk voor meer informatie ook naar MS & werken (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/ms-werken).

Teamoverleg

Tijdens uw behandeltraject bespreken we regelmatig samen met u het revalidatieplan. De revalidatiearts en andere behandelaren maken ook samen goede afspraken over de invulling van de therapieën. Op vaste momenten bespreken we in een multidisciplinair teamoverleg uw doelen, de bevindingen, voortgang en wensen. Hierbij zijn de revalidatiearts en al uw betrokken behandelaren van Tolbrug specialistische revalidatie aanwezig. Als voorbereiding hierop bespreken we met u hoe uw behandeling gaat en worden nieuwe doelen samen opgesteld. Tijdens het overleg kunt u uw ervaringen delen en meebeslissen over het revalidatieplan voor de komende weken. Bent u niet aanwezig, dan bespreekt de revalidatiearts of een behandelaar de bevindingen met u na.

Met wie werkt het revalidatieteam samen?

Het revalidatieteam werkt nauw samen met de neurologen en andere leden van het MS-team van het Jeroen Bosch Ziekenhuis in Den Bosch en Ziekenhuis Bernhoven in Uden.

Daarnaast werken we in het MS-netwerk samen met zorgverleners buiten het ziekenhuis, die zijn aangesloten bij MS Zorg Nederland. Tijdens spreekuren werken we samen met orthopedisch schoentechnici en orthopedisch instrumentmakers van verschillende bedrijven in de regio.

Multidisciplinair spreekuur

Naast het revalidatieprogramma is er ook een multidisciplinair MS spreekuur. Dit is een spreekuur waarbij u op 1 dagdeel door verschillende disciplines wordt gezien. Zo heeft u een afspraak met een neuroloog in combinatie met een revalidatiearts, een fysiotherapeut, maatschappelijk werker en de MS verpleegkundige.

Na het spreekuur volgt er een multidisciplinair overleg waarbij uw persoonlijke omstandigheden en vragen worden besproken met alle zorgverleners. Na het overleg bespreken we de adviezen met u tijdens een belafspraak.

Naast het multidisciplinair spreekuur is er ook een gecombineerd spreekuur van de revalidatie arts en MS- verpleegkundige. Dit is een afspraak waarbij u door beide zorgverleners tegelijk wordt gezien op de polikliniek.

Het behandelprogramma

Onze manier van handelen bij multiple sclerose staat beschreven in een behandelprogramma. Dit kunt u als u dat wilt inzien. Samen met u bepalen we welke disciplines en onderdelen van het behandelplan worden ingezet. Daarbij staan uw behoeftes en leervragen centraal.

Heeft u nog vragen?

Als u nog vragen heeft belt u ons dan gerust. Het secretariaat Tolbrug specialistische revalidatie kunt u bereiken via telefoonnummer (073) 553 56 00.

Praktische tips

Wat neemt u mee?

Bij iedere afspraak in het ziekenhuis neemt u mee:

- een geldig identiteitsbewijs
- uw Actueel Medicatie Overzicht (AMO).

Hier vindt u meer informatie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/wat-neemt-u-mee) over wat u moet meenemen.

Afspraak op onze locatie in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen, Rosmalen of Zaltbommel? Meld u eerst digitaal aan. Lees hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aanmelden) hoe dit werkt.

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Revalidatiegeneeskunde (Tolbrug) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/tolbrug-revalidatiegeneeskunde)

MS-expertisecentrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ms-expertisecentrum)

Meer informatie

MS vereniging (https://msvereniging.nl/)
Voor meer informatie over MS en lotgenotencontact.

MS Fonds (https://msfonds.nl/)
Voor meer informatie over MS en lotgenotencontact. Het MS Fonds is ook actief op het gebied van onderzoek.

MS zorg Nederland (https://www.mszorgnederland.nl/)
Voor meer informatie over hulp en ondersteuning voor mensen met MS.

Code REV-076

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis